

Мездра

Общински вестник XXI век

www.mezdra.bg
<http://www.facebook.com/mezdraXXIvek>

Мездра, сряда, 1 август - 12 септември 2012 г.

Бр. 16 (289), Година XI, Цена 0.30 лв.

Бригадирско лято'2012

СТУДЕНТИ ПРИДАВАТ ПО-ПРИВЕТЛИВ ВИД НА МЕЗДРА

Мирослав ГЕТОВ

При изключителен интерес от страна младите хора протича единствената по рода си в България *лятна студентска бригада*. Тя се организира и финансира от Община Мездра изцяло със средства от местния бюджет. В тазгодишната кампания участват *105-ма бъдещи висшисти*, в т. ч. няколко от с. Зверино.

Такава масовост се наблюдаваше единствено в периода преди кризата (2004 - 2008 г.), когато на моменти бригадирите надхвърляха 300 души. В досегашните 12 издания на тази алтернативна форма за трудова заетост през ваканцията се включиха общо 1326 студенти и средношколци.

И това лято възпитаниците Alma mater са ангажирани в благоустрояването на гр. Мездра и на една част

от съставните села на общината. Те се трудят на *10 инфраструктурни обекти*, които придават по-приятелски вид на общинския център: полагат бордюри и тротоарна настилка по ул. "Софроний", "Чавдар войвода", "Роза" и "Иван Вазов"; "изкърпват" с асфалт улици и междуселищни шосета в Тупченица, Люти дол, Люти брод, Царевец, Старо село, Върбешница и Крапец; осве-

жават хоризонталната и вертикалната пътна маркировка; довършват пешеходната алея по бул. "Стамболийски" (в участъка

между бъдещата многофункционална спортна зала и бившото текстилно предприятие "Юшан"); благоустрояват района и изграждат алея за бягане в парка над гимназията; почистват дървоприемни шахти и канали; произвеждат

Мисъл на броя:

"Ние сме българи и всякога работим и ще работим за обединението на българския народ."

Даме ГРУЕВ

гат бетонови изделия и пр.

В най-голямото село в общината - Зверино, студентите реновират тамошния стадион. Технически ръководители на обектите са Божко Александров, Валентин Генов, о. р. полк. Тодор Христов, Евгени Кучков, Веселка Петкова, Трайчо Михов и Христо Илиевски.

Студентската бригада'2012 ще продължи един месец. За това време младежите и девойките ще си заработят по около 400 - 450 лв. Те отново са назначени на трудови договори към Общинското предприятие "Чистота".

ОП "Регионално развитие" 2007 - 2013 г.

ЗАПОЧВА ИЗГРАЖДАНЕТО НА КОМПЛЕКСА "КАЛЕТО"

Община Мездра и консорциум "Мездра инженеринг" - София подписа договор за изпълнение на строително-монтажни работи (СМР) във връзка с Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161P0001/3.1-03/2010/021, финансиран от ОП "Регионално развитие" (ОПРР) 2007 - 2013 г., за проекта: "Историята, културата и природата - туристическите атракции на община Мездра". Документът парафираха кметът Иван Аспарухов и представителите на столичния консорциум инж. Милош Поцков и арх. Константин Пеев.

Проектът предвижда извършването на реставрационни и консервационни дейности по културно-историческата атракция "Калето", развитие на техническата инфраструктура и изграждане на допълнителна дребномащабна туристическа инфраструктура, необходими за посещението на археологическия комплекс.

"Мездра инженеринг" спечели обществената поръчка за изпълнител на СМР. Офертата им беше предпочетена пред тези на останалите две бизнес обединения на търговски дру-

жества, подали документи за участие - консорциум "Мездра 2012" и сдружение "Мездра 2012". Срокът за изпълнение на СМР е приблизително 6 месеца, а предложената офертна цена от изпълнителя - 2 841 374.97 лв.

Същевременно Общината подписа договор с "Агроводивест" ЕАД - София за упражняване на независим строителен надзор в процеса на изпълнение на СМР по проекта, както и договори по трите обособени позиции за мерките за осигуряване на публичност на проекта и на публичност на атракциите.

Община Мездра сключи договора за предоставяне на безвъзмездна финансова по-

мощ за проекта "Историята, културата и природата - туристическите атракции на община Мездра" на 23 ноември м. г. Той е на обща стойност 3 904 789 лв., от които 94.45% безвъзмездна помощ от ОПРР и 5.55% собствен принос. 85% от безвъзмездното финансиране ще бъдат отпуснати чрез Европейския фонд за регионално развитие, а останалите 15% - от държавния бюджет. Срокът за изпълнение на проекта е 20 месеца т. е. до 23 юли 2013 г.

Следващият брой на *В-к Мездра XXI век* ще излезе на 12 септември

БЪЛГАРСКИ ИЛИНДЕН В СЪРЦЕТО НА МАКЕДОНИЯ

За пръв път в историята стотици патриоти от България и Вардарска Македония отбелязаха заедно годишнината от Илинденско-Преображенското въстание. Това се случи в родното място на един от основателите на ВМОРО и идеолог на българското националноосвободително движение **Даме Груев** - село Смилево, Битолско, където пролетта на 1903 г. се провежда Смилевският конгрес, на който е взето решението за вдигане на въстанието. Организатор на възпоменателната проява бе неправителственият Български културен клуб - Скопие (БККС).

Продължава на 2 стр.

Публично обсъждане

ПОЕМАНЕ НА ДЪЛГОСРОЧЕН
ОБЩНСКИ ДЪЛГ

Община Мездра проведе публично обсъждане на своите намерения за поемане на дългосрочен общински дълг. Парите са необходими за финансиране на два европроекта по ОП "Регионално развитие" 2007 - 2013 г., които се реализират в момента: "Корекция на река Боденска бара" и "Историята, културата и природата - туристическите атракции на община Мездра". Те са на обща стойност около 4 млн. 955 хил. лв., 85 % от които ще бъдат предоставени безвъзмездно по линия на Европейския съюз. Собственият принос на общината е 273 235.79 лв.

За да си осигури оборотни средства в процеса на изпълнението на тези проекти, Община Мездра ще кандидатства за отпускане на дългосрочен кредит пред Фонда за органите на местното самоуправление "ФЛАГ". Неговият максимален размер е 1 574

905 лв., от които 1 314 858 лв. мостово финансиране и 260 047 лв. - необходимо съфинансиране.

Дългът ще бъде поет с рамково споразумение. Крайният срок за погасяване на мостовото финансиране е 25.02.2014 г., а на собствения принос - 25.12.2018 г. Кредитът ще бъде обезпечен чрез учредяване на залог върху вземанията на Община Мездра по проектите "Корекция на река Боденска бара" и "Историята, културата и природата - туристическите ат-

ракции на община Мездра" и чрез учредяване на залог върху собствените приходи на общината по чл. 6 от Закона за общинския дълг.

В публичното обсъждане се включиха представители на местната общност: граждани, просветни и културни институции, кметове на населени места, служители в Общинската администрация и др. Предложението за поемане на дългосрочен общински дълг предстои да бъде внесено за разглеждане в Общинския съвет.
В. Мездра XXI век

БЪЛГАРСКИ ИЛИНДЕН...

От 1 стр.

Прег паметника на Даме в полите на Бигла планина се събраха над 300 българи от Мизия, Тракия и Македония, както и наши емигранти от Западна Европа, Канада, Австралия. Сред тях бяха и родолюбци от Мездра: председателят на Общинския съвет Делян Дамяновски, общинският съветник Данаил Димитров и неговата съпруга Владислава, тв оператор Тихомир Илчев и редакторът на в-к "Мездра XXI век" Мирослав Гетов.

Да почетат паметта на илинденци дойдоха председателят на ВМРО - БНД Красимир Каракачанов, дипломати от нашето посолство в Скопие, представители на Държавната агенция за българите в чужбина (ДАБЧ), на Българския културно-информационен център в Скопие и на Българско-

насянето на венци и цветя и възторжените скандирания "Ура!" и "Да живее България!", кулминацията на тържеството бе сценичната изява на ансамбъл "Гоце Делчев" и на народната певица Любка Рондова, която възпламени присъстващите с възхновеното си изпълнение

на песента "Македония е в моето сърце".

В рамките на своя 3-дневен воаяж в югозападните български земи мездренските патриоти се поклониха пред саркофага с костите на Гоце Делчев в църквата "Св. Спас" в Скопие и прег паметната плоча на Тодор Александров в щипската махала Ново село, откъдето е родом и Иван (Ванче) Михайлов, чиито бащини къщи са разрушени до основи от сръбоманите-македонисти.

Те гостуваха на още един голям българин - Драги Каров, който в началото на 90-те години на XX век е съден и лежи в затвора за "антиюгославска дейност", а преди известно време издига в двора на къщата си във Велес бюст-паметник на Тодор Александров и на Ванче Михайлов - първите такива във Вардарска Македония.

Поздравителни адреси до участниците в събора изпратиха президентът Росен Плевнелиев, председателя на ДАБЧ Росен Иванов и кметове на редица български общини. Освен пламенните речи, под-

ресирани по време на Титова Югославия заради своето българско самосъзнание.

За непреходното значение на Илинденската епопея говориха председателят на БККС Лазар Младенов, гоаейният Панге Ефтимов и журналистът от Охрид Владимир Тренески. Те апелираха за повече демократи и чни права за българите в Македония в духа на традиционните народни добродетели и европейските ценности.

Поздравителни адреси до участниците в събора изпратиха президентът Росен Плевнелиев, председателя на ДАБЧ Росен Иванов и кметове на редица български общини. Освен пламенните речи, под-

Мирослав ГЕТОВ

то сдружение на родолюбците от Македония.

Тук бяха също Панге Ефтимов (80 г.) - учител, поет и журналист, родом от преспанското село Претор, внук на поборника Панге Суджов, и полуслепият мъченик Илия Гарбев (73 г.) от Прилеп, които са реп-

Честит празник

ДЕНЯТ НА ЖЕЛЕЗНИЧАРЯ

В разгара на лятото *Клубът на железничарите-пенсионери* в гр. Мездра ще отбележи професионалния празник на българския железничар. Традицията *Денят на железничаря* да се чества през първата неделя на месец август датира от средата на миналия век. Изборът на това време от годината е свързан с историческия факт, че в началото на август 1888 г. железопътната линия Цариброд - София - Белово е открита за международни превози, като същевременно държавата откупува линията Русе - Варна и започва нейната експлоатация. Така се учредяват Българските държавни железници.

Днес железничарите-пенсионери от Мездра отново са заедно, обединени в своя клуб. Те са хора, пропътували хиляди километри, сраснали се с локомотива и железния път. И въпреки годините, останали романтици: вечно пътуват, набъбват се с Времето.

В навечерието на празника те отново ще се срещнат, ще си кажат блага дума, ще се хванат на хорото, ще запяят. Ще се върнат назад в годините, може и сълза да отронят... Но те са железничари - могат всичко!

Да сте живи и здрави! Честит празник!

Милка ПУХАЛСКА

Арт работилница

ЕВРОПЕЙЦИ СМЕ, НО НЕ СЪВСЕМ

В една прохладна юлска привечер в читалището на с. Долна Кремена се събраха деца от различни възрасти и училища на гр. Мездра и техни родители, за да се присъединят към инициативата на двете институции "Европейци сме, но не съвсем". Разговорът за чистотата на родното място и европейския вид на страната ни като грижа на всеки съвсем естествено прерасна в *арт работилница*.

Пог наставничеството на Емилия Гарванска (СОУ "Иван Вазов" - Мездра) и Бистра Цолова (НЧ "Просвета - 1897" - Долна Кремена) деца и възрастни се заразиха да превръщат непотребните опаковки в украса и... изкуство. Пъстрите цветя, пеперуди и сърца, които бяха изработени с много любов и старание, вече огряват домовете на своите създатели и приемната на читалището.

По-важното обаче е, че беше посято едно полезно "семенце". Повече млади хора да се замислят за непотребните опаковки по улиците и граднките, за възможността те да бъдат прибраны и върнати към нов живот като украса, осмисляне на свободното време и ново хоби.

Практическото занятие "Европейци сме, но не

съвсем" е една от съвместните инициативи на СОУ "Иван Вазов" и неговите партньори по проекта "Училищният граждански кръг - споделена отговорност за промяна в училищната среда". То е част и от традиционната лятна програма на голнокремското читалище

"Весела ваканция", в рамките на която прогължават заниманията на децата под ръководството на Бистра Цолова. Наскоро те ще проведоха велопоход до Царевец, където заедно с местния природолюбител Петър Трифонов се запознаха с историята и разгледаха старинната църква "Св. Николай", която е паметник на културата.

Лято е, време за отмора, но "между роговете" на почивката винаги трябва да се търси и намира смисъл. Защото, както ни учи Старият Завет: "празните ръце са място за дявола..."

ЕМИЛИЯ ГАРВАНСКА

**Кметство Типченица най-учтиво
Ви кани на традиционния
V ФОЛКЛОРЕН ФЕСТИВАЛ
"ТИПЧЕНИЦА ПЕЕ'2012"!**

Заповядайте на празника на 6 септември - Деня на Съединението, на площада в центъра на селото!

Заявки за участие се приемат на тел.: 0886 150 311

Сдружение "ЛОВНО-РИБАРСКО ДРУЖЕСТВО" - гр. Мездра

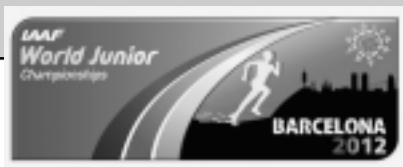
ОТДАВА ПОД НАЕМ

ЛОВЕН МАГАЗИН И КАФЕНЕ

в централната градска част на Мездра.
За справки: 0910/ 910 13

Лека атлетика

МИТКО ЦЕНОВ - 15-ТИ В СВЕТА НА 3000 М СТИПЪЛЧЕЙЗ

Йоло Николов и Иван Попов - медалисти от Балканиадата

Най-перспективният лекоатлет в преялоствените бягания у нас - Митко Ценов (1993) от СК Атлет - Мездра, се класира на 15-то място на 3000 м стипълчейз на XIV Световно първенство за юноши и девойки ст. възраст, което се провежда от 10 до 15 юли в Барселона, Испания. Той завърши седми в своята серия с постижение 8:57.98 мин. Така само 1.83 мин. не му достига, за да намери място сред 12-те финалисти от 31 участници. Шампион на планетата стана лидерът в световната ранглиста в тази дисциплина Конселус Кипруто (Кения), който във финалното бягане постави нов чемпионски рекорд - 8:06.10 мин.

Най-добротото постижение на Митко в пре-

ялоственото бягане на 3000 м е 8:52.24 мин. - резултат, който той записа на 34-ия международен турнир "Нови звезди" в София. Въпреки че не успя да се класира за финала, самото участие на 14th IAAF World Junior Championships и 15-ото място в света са безспорен успех за 19-годишния възпитаник на треньора Йоло Николов. Показателно е, че преди него в класирането има само трима европейци.

Междувременно Александър Йотовски (1995) се нареди четвърти на 2000 м стипълчейз на Балканиадата за юноши и девойки м. възраст (U 18) в сръбската столица Белград. 17-годишният пловдивчанин пробяга дистанцията за 6:12.42 мин., като изостава само на 1.31 сек.

от бронзовия медал. Първи е румънецът Аурел Ротару с 6:10.79 мин.

Седмица по-късно Йоло Николов (1984) и Иван Попов (1990) спечелиха четири бронзови медала за България на 65-ата Балканиадата за мъже и жени, състояла се в Ескишехир (Турция). Йоло финишира втори на 5000 м с време 15:00.04 мин. и на 3000 м стипълчейз с 9:12.79 мин., с което донесе общо 18 точки в отбор-

ния актив на нашата страна. Иван прибави две трети места (респ. още 18 т.) в своите коронни дисциплини 1500 м с 4:05.46 мин. и 3000 м с 8:38.18 мин.

Третата представителка на СК Атлет - Милица Мирчева (1994), записа шесто време на 1500 м - 4:54.60 мин., с което добави 6 т. за България, но не можа да завърши бягането на 3000 м и отпадна от напреварата.

75-годишен юбилей

АПОСТОЛЪТ НА СПОРТА НАДЕЖДА ГАНЧЕВА

В деня, в който чествахме 175 години от рождението на Апостола на свободата Васил Левски - 18 юли, Апостолът на спорта, уважаваната от всички учителка по физкултура, състезателка и треньорка по волейбол, лека атлетика, хандбал, спортна и художествена гимнастика Надежда Ганчева отпразнува своя 75-годишен юбилей.

По този повод зам.-кметът Геннадий Събков връчи на юбилярката от името на Община Мездра букет цветя, поздравителен адрес, почетен знак за принос към общината, златно кръстче и диптих икони на Казанската Св. Богородица и на Иисус Христос Вседържител. Да я поздравят дойдоха също председателят на Общинския съвет Делян Дамьяновски и секретарят на общината Нина Данколова.

"Званията "Почетен гражданин на община Мездра", "Старши учител", "Отличник на Министерството на народната просвета", "Заслужил деятел на БСФС", многото грамоти, дипломи и значки, са най-малкото, с което Вашите заслуги са оценявани във времето" - се казва в поздравителния адрес, изпратен до г-жа Ганчева от кмета на общината Иван Аспарухов. "Бъдете още дълги години жива и здрава! Мездра се гордее с Вас!"

Родената през 1937 г. във Враца спортна деятелка, която е възпитала и обучила стотици мездренски деца, благодарни сърдечно за оказаното ѝ внимание. "Ако трябва да ги изживя отново тези 75 години, пак бих ги изживяла така, сподели развълчваната тя. Отдала съм се на любимата си професия. Отдала съм се на семейството си, което и сега ме подкрепя. Отдала съм се на приятелите си и все още общувам с колегите си, към които оставам вярна до края."

По традиция Надя Ганчева сподели своя празник с най-близките си приятелки и роднини. На изпроводяк всички се снимаха за спомен пред любимото си място за раздумка - кафене "Ревио", и си пожелаха да се видят отново на нейната 100-годишнина.

Футбол

ТАНДЕМЪТ ВОЙНОВ - РЕДОВСКИ ПОЕ ЛОКО (МЕЗДРА)

годинишният полузащитник Иван Мишев (юноша на Литекс, идва също от Бдин) и 21-годишният вътрешен халф Станислав Димитров (юноша на Ботев - Враца). С отбора тренират и двама перспективни юноши на клуба: 19-годишният нападател Здравко Рафаилов и 17-годишният бранител Красимир Симеонов.

От миналогодишния състав напускат резервният страж Стоян Стоянов, защитниците Борислав Павлов и Тодор Димитров, халфовете Анатоли Тодоров и Йордан Апостолов. Подготовката на червено-

черните ще премине изцяло при домашни условия. Планирани са поредица от контролни срещи. В първата от тях Локо (Мз) победи четвъртоешелонния Скала (Зверино) с 4:1 (голмайстори: Борислав Боянов, Цветко Иванов, Борис Петков, Рафаилов). На 1 август ще "сверим часовниците си" с втородивизионния Чавдар (Етрополе), а на 4 август с ФК Червен бряг.

Жребият за шампионата в Северозападната "В" зона ще бъде изтеглен на 7 август във Велико Търново. Първенството стартира на 19 август.

Бившият наставник на "железничарите" в "А" група през кампанията 2009/2010 Войн Войнов е новият спортно-технически директор на ФК Локомотив 1929 (Мездра), който води подготовка за предстоящия сезон в Северозападната "В" АФГ. Финансов благодетел на клуба ще продължи да бъде столичният бизнесмен Йордан Георгиев. За играещ старши треньор е утвърден голмайсторът на отбора през миналия сезон Иван Редовски, за когото това е дебют на треньорския пост. Помощник-треньор остава Емилиан Петров, който ще работи и в дет-

ско-юношеската школа заедно с Валентин Пешунов - Вальока. Петров ще води децата и подготвителната група, а Пешунов - юношите младша и старша възраст.

Новите попълнения в лятната селекция на росонерите са 23-годишният вратар Христо Матев (подвизавал се за последно в Бдин - Видин), 29-годишният централен защитник Петър Василев (защитавал досега клубната чест на Спортист - Своге), 25-годишният офанзивен халф Николай Цветков - Демона (възпитаник на школата на Литекс, играл за последно в Бдин), 22-

In memoriam

На 9 август 2012 г. се навършва

1 година откакто си отиде СЕМКО ГОРАНОВ

Да си спомним за един добър човек, приятел и треньор, който милееше за мездренския спорт!

Липсваш ни, тренер!
Поклон пред светлата ти памет!

Панихидата ще се извърши на 4 август (събота) от 11.30 ч. в гробищния парк на гр. Мездра.

Думите отлитат, написаното остава

ОБЩЕСТВЕНА РЕДКОЛЕГИЯ: Валентин Вълчев, Владимир Джаферски, г-р Герго Цонков, Ива Милчева, Маргарита Стефанова, Павлина Русева, Рени Нинова, Светла Дамяновска, Тодорка Василева Художник-фотограф: Евгени Кучков

РЕДАКТОР: Мирослав Гето 0885 695 506

ПОЧЕТЕН РЕДАКТОР: Кирил Раговенски

Всеки автор носи отговорност за публикациите си.

Ръкописи не се връщат. Хонорари не се изплащат. Броят е приключен редакционно в 11.00 часа на 31 юли.

Прегледна подготовка и печат "Алекс Принт" ЕООД - Враца

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:

Мездра, ул. „Хр. Ботев“ 27, ет. 4, Радиоцентър

e-mail: mezdra21vek@abv.bg

Издава
Община Мездра и спомоществатели

Краезнание

ОБЩИНА МЕЗДРА В АРХИВА НА арх. ДОГРАМАДЖИЕВ
И ИНЖ. НОВОСЕЛСКИ (1924 - 1944 г.)

инж. Никола НОВОСЕЛСКИ

Процесът на преобразуване на с. Мездра в град обхваща в определен период от време различни аспекти от неговото политическо, икономическо и културно развитие. За социално-икономическото и културно израстване на селището особено изразителни са промените, настъпващи в строително-архитектурен аспект. През 20-те и 30-те год. на ХХ в. Мездра бурно се разраства и се опитва да догони европейските мащаби на строителство. Свой почерк за това оставят арх. Дограмаджиев и инж. Новоселски от Враца. През 1924 г. те основават СД "Арх. Дограмаджиев и инж. Новоселски", прекратено с едноличните им фирми през IX.1942 г. След юридическата им раздяла те довършват започнатите заедно обекти. (1)

Арх. Петър Дограмаджиев (1891 - 1952) завършва архитектура в Дармщат, Германия. Той е видна обществено-политическа личност, член на БИАД - клон Враца, народен представител в XXV ОНС (1940 - 1944). (2) **Инж. Никола Новоселски** (1893 - 1981), завършва Политехническият институт в Прага (1920) а от 1922 до 1924 г. работи в "Техническо, инженерно-архитектурно и земемерно бюро Кр. Филипов, Н. Новоселски и Тодор Мишонов". Той е общински съветник, член на БИАД - клон Враца, почитана и уважавана личност. (3)

Тандемът арх. Дограмаджиев - инж. Новоселски в професионален аспект е плодотворен. Те строят по свои или други проекти множество институционални, индустриални, жилищни и пр. сгради в Северозападна България. Често те са само ръководители на строежи или извършват пристройки, ремонти и пр. дейности. С тях работи и арх. Никола Слави Николов, който също има документи в този архив.

Запазен е архивът на дружеството, съдържащ повече от 7500 документи, дарен на Регионалния исторически музей - Враца от сина на инж. Никола Новоселски - Владимир Новоселски. Те строят паметника на връх Околчица и пътя към него през 1936 - 1939 г. Обобщеният списък на дейността им е поместен в юбилейното издание на Сдружение с нестопанска цел "Дом на науката и техниката", Враца, 2011. (4)

От анализа на документите в архива им е ясно, че Мездренската община е следващата по ред (след Врачанската), в която фирмата строи най-много, особено частни жилищни сгради в различни селища или ръководи отделни строителни етапи на по-големи обекти.

В Мездра дейността на дружеството е по-малка, но в общината като цяло тя е значителна. В тематичния обзор на артефактите се разкрива приносът им за промяната на архитектурния облик на община Мездра. Тук не се включват селищата, които в момента не влизат в състава на общината, но по-рано са били част от нея, като напр. Синьо бърдо и др.

I. УЧИЛИЩА

Най-много са документите за институционалните сгради на училищата в региона. (5)

1. **Брусен**, училище с две класни стаи. 21 бр. артефакти. Преписка с кмета на Мездра Марко Дановски за изработка на тръжни книжа за 5 х. лв. хонорар. Построено през 1941 г. Документи от 1939 - 1940 г. (6)

2. **Върбешница**, училище, довършване. Проекти, проектно-сметна документация, писма, договор и др. Предприемач Лалю Димитров Сираков от с. Гложене, Тетевенско и Михаил Кръстев от с. Слатина, Софийско. От 1931 - 1935 г.

3. **Горна Бешовица**, НУ "Димитър Бешовишки" за пристройка на две, а впоследствие построени три класни стаи с училищен салон. С договор за възнаграждение от 7 х. лв. на арх. Дограмаджиев и инж. Новоселски. Документи от 1930 - 1940 г.

4. **Долна Кремена**, училище с 8 класни стаи и салон. Документите са с две вариантни решения от 1937 - 1942 г. (7)

5. **Елисейна**, документи за училище с 3 класни стаи и трапезария. От 1941 - 1946 г. Завършено след 9.IX.1944 г.

6. **Махала Габровница (Игнатица)**, училище с юношеско общежитие. Строеж по стопански начин, документи от 1939 г. (8)

7. **Крапец**, училище, документи за довършване на сгра-

дата след 1930 г.

8. **Люти брод**, училище. Монтажни скици и изчисления, документи на инж. Новоселски. От 1933 - 1934 г.

9. **Мездра**, училище с документи без дата, копия на арх. Конявски.

10. **Моравица**, училище, I-ви строителен етап. Положен основен камък на св. Дух, 1936 г. Документи от 1937 г.

11. **Ослен Криводел**, училище - 11 бр. документи. Монтажни и кофражни планове, проектно-сметна документация, скици, протокол. От 1933 - 1947 г.

12. **Ребърково**, училище с трапезария, проектно-сметна документация, монтажни и кофражни планове от 1933 - 1937 г. Проекти на арх. А. Ангелов, Дограмаджиев и инж. Новоселски.

13. **Типченица**, училище с "2 класни стаи, два етажа и зимник". Нивелационни и ситуационни скици. Строено по стопански начин, за 9 х. лв. хонорар на арх. Дограмаджиев. Артефакти от 1937 - 1938 г.

14. **Цаконица**, училище с 1 етаж. Писма от и до арх. Дограмаджиев, от 1936 г.

15. **Царевец**: а) училище - 11 бр. документи. 1934 - 1936 г.; б) училище - 32 бр. Двете училища се сливат в една сграда. Техническо ръководство на арх. Дограмаджиев. Документи от 1937 г. Построено през 1940 г.

II. ОБЩИНСКИ ДОМОВЕ

Това е втората по обем група от документи за селищата в общината, за които се отнасят (9):

1. **Върбешница**, общински дом с комбинат, без дата. От инж. Новоселски - 1947 г.

2. **Горна Кремена**, 356 бр. документи. Общински и читалищен дом от 1943 г. Строеж по стопански начин. Проектът е осъществен след 9.IX.1944 г.

3. **Долна Кремена**, първи вариант на общински дом с читалищни помещения и втори вариант за "Общински дом и здравни учреждения". Документи от 1934 - 1938 г. Строен след 9.IX.1944 г.

4. **Крапец**, кметско наместничество, автори и технически ръководители. Два договора за 1500 и за 24 х. лв. на арх. Дограмаджиев. Документи от 1941 - 1943 г.

5. **Лик**, общински дом, 25 бр. документи: писмо за трапезария, проектно-сметна документация, писма, протокол и др. От 1937 - 1940 г.

6. **Ослен Криводел**, кметство, проект в работен вариант с интересен фасадно решение, без дата.

7. **Цаконица**, кметско наместничество. Документи, скица, проекти. Вероятно те са и технически ръководители. От 1940 г.

8. **Царевец**, кметско наместничество. Скици, договор за строеж по стопански начин и за възнаграждение от 8 х. лв. на арх. Дограмаджиев с кмета Борис Мачирски и др. От 1937 - 1941 г.

III. КУЛТОВИ СГРАДИ

Следващата по значимост и обем група документи се отнасят за християнските храмове в община Мездра и духовното училище в Черепиш. (10)

1. **Върбешница**, черква. Документите включват договори, преписка, проекти от арх. Дограмаджиев, той е и техн. ръководител. От 1940 - 1943 г.

2. **Долна Кремена**, черква. Автор и техн. ръководител арх. Дограмаджиев, предприемач Войчо Рангелов Величков. Еднакъв проект с тези в с. Големо Бабино, Комарево, Люти дол и Рупци, Плевенско. От 1927 - 1936 г.

3. **Игнатица**, черква. Еднакъв проект с този в с. Девенци, Луковитска околия. Документи от 1931 - 1941 г. (нере-

ализиран).

4. **Люти дол**, черква. Сметки, ведомости, декларации. Техн. ръководство на бюрото. Предприемач Кузман П. Лютидолски. Възнаграждение - 24 х. лв. Документи от 1930 - 1936 г.

5. **Мездра**, църква, оригинално заглавие на проекта: "Преправа училището на черква "Св. Георги Победоносец". Техническо ръководство. Осветена на 8.V.1932 г. от Врачанския митрополит Паисий, писмо-покана за освещаването ѝ, писма, проект. От 1929 - 1932 г. (11)

6. **Черепиш**: а) духовно училище. Преписка и др. 16 бр. документи от 1927 - 1931 г.; б) пристройка камбанарията при черквата на Черепишкия манастир. Документи от 1938 - 1939 г., за 98 х. лв. възнаграждение на бюрото.

IV. ЧИТАЛИЩА

На фона на останалите документи от архива, тези са относително малко на брой в сравнение с други общини. (12)

1. **Мездра**, читалище "Просвета". 47 бр. документи. Проектно-сметна документация, преписка, чертежи, протоколи и заповед на читалището за техническо ръководство на строежа от 19.07.1939 г. на арх. Дограмаджиев и др. От 1939 - 1940 г.

2. **Лик**, читалищен дом, като част от общинския дом. 25 бр документи: проекти, техническо ръководство на фирмата, документи от 1937 - 1940 г.

Бележки:

1. Желязкова Ваня, Към историята на БИАД клон Враца 1912-1921-1949, Враца, 2011, с. 40-43, Библиотека "Български Северозапад" към "Известия на музеите в Северозападна България" №15, "100 години община Мездра", серия "Научни изследвания" №9, Враца, 1998 г., Желязкова Ваня, Към историята на община Мездра, с. 78-80 и др.

2. Към историята на БИАД клон Враца 1912-1921-1949, с. 44-49.

3. Пак там, с. 39.

4. Пак там, с. 50-53.

5. РИМ - Враца, Архив на инж. Новоселски и арх. Дограмаджиев (АНД), инв. №8348, 8283, 8284, 8287, 8289, 8301, 8306, 8308, 8310, 8316, 8317, 8322, 8330, 8343, 8346, Петров Петър, Гълъбов Христо "Върбешница", София, 2001, с.175.

6. ТА - Враца, ф. 349 К, оп.1, а. е. 17, Протоколна книга на училището.

7. ТА - Враца, ф. 334, оп.1, а. е. ...

8. ТА - Враца, ф. 1, оп. 1, а. е. 291, л. 76 и а. е. 364, Вутов Петър, "Игнатица - древна и нова", София, 2003, с. 135 - 136.

9. РИМ - Враца, АНД, инв. №8425, 8433, 8436, 8441, 8454, 8458, 8464, 8431

10. Пак там, инв. № 8228-8229, 8239, 8240, 8247, 8251, 8252.

11. в. Искърски фарь, бр.128, 12.05.1932 г., АНД, инв. №8251.

12. РИМ - Враца, инв. № 8188, 8191 (1 бр. за с. Долна Кремена).

Следва

В следващите дни рожденици са:

Мариянка Дилкова - фармацевт, на 6 август

Галин Тошков - общественик, на 8 август, 39 г.

Иван Аспарухов - кмет на община Мездра, на 10 август, 56 г.

Валентин Илиев - кмет на с. Елисейна, на 10 август, 56 г.

Дилан Добрев - координатор на КНСБ, на 14 август, 63 г.

Александър Тошев - ИД на "Ритмлите'97", на 15 август, 61 г.

Васил Христов - управител на "Техкерамик - М", общински съветник, на 15 август, 48 г.

Цанко Цанев - кмет на с. Зверино, на 19 август, 58 г.

Ива Милчева - тв журналист, на 19 август

Рени Нинова - тв журналист, на 19 август

Георги Георгиев - кмет на с. Типченица, на 20 август, 41 г.

Ваклин Добрев - бизнесмен, на 18 август, 61 г.

Данаил Димитров - общински съветник, на 18 август, 36 г.

г-р Николай Венковски - на 19 август, 66 г.

г-р Петко Петков - на 21 август, 72 г.

г-р Христо Наїденов - на 23 август, 86 г.